

- **Reactie internetconsultatie Pensioencommunicatie**

17 januari 2014

1. Samenvatting
2. Inleiding
3. Visie en uitgangspunten
4. Hoofdelementen van het voorontwerp van wet
 - 4.1 Algemene eisen aan pensioencommunicatie
 - 4.2 Meer mogelijkheden tot digitale verstrekking en aanbieding van informatie
 - 4.3 Basisinformatie over de pensioenregeling is altijd beschikbaar
 - 4.4 Een jaarlijks pensioenoverzicht van opgebouwde pensioenaanspraken
 - 4.5 Uitbreiding van het Pensioenregister
 - 4.6 Inzicht in de koopkracht en risico's van het toekomstig pensioeninkomen
 - 4.7 Transparantie risicoprofielen
 - 4.8 Geheimhoudingsplicht DNB
5. Reactie per wetsartikel

1. Samenvatting

De staatssecretaris heeft een voorontwerp van wet ter consultatie aangeboden waar de Pensioenfederatie in grote lijnen enthousiast over is. De Pensioenfederatie vindt het belangrijk dat deelnemers goed geïnformeerd worden over hun pensioen en de risico's die daarbij horen. Het voorontwerp van wet biedt zeker mogelijkheden om verbeteringen in de communicatie te realiseren. In de memorie van toelichting staan de nodige punten die veel pensioenfondsen nu al in het eigen communicatiebeleid hebben vastgelegd. Een teken dat de pensioensector zich de noodzaak van duidelijke communicatie waarbij de deelnemer centraal staat realiseert. Het is daarom belangrijk dat er meer ruimte komt voor maatwerk om de deelnemer daadwerkelijk centraal te kunnen stellen. In taal en vorm, en ook in het kanaal dat wordt gebruikt. Voor het ene pensioenfonds sluit schriftelijk op papier het best aan bij de doelgroep, voor het andere is dit digitaal. Maatwerk zou ook moeten gelden voor pensioenfondsen waarvan de doelgroep jaarlijks meerdere malen in- en uitstroomt. Het telkens opnieuw versturen van start- en stopbrieven dient geen doel, maar is wel een forse kostenpost. Vanuit kostenoptiek kan ook worden bezien of de wettelijke informatieverplichtingen voor pensioenen die onder de afkoopgrens liggen niet beter via mijnpensioenoverzicht.nl kan verlopen.

Lagere regelgeving

Zorgpunt van de Pensioenfederatie zijn de vele vermeldingen in het voorontwerp van wet dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, nadere regels gesteld worden. De Pensioenfederatie maakt zich hierbij zorgen of de gewenste open normen er wel komen en het maatwerk mogelijk wordt dat essentieel is om de deelnemer centraal te kunnen stellen.

Norm 'evenwichtig'

Een ander zorgpunt is de norm 'evenwichtig' die wordt voorgesteld. Hoe kan op deze subjectieve norm objectief toezicht gehouden worden? Dwingt dit de staatssecretaris niet nog meer om de gewenste open normen dicht te timmeren? De toevoeging van de norm evenwichtig vergt dat de staatssecretaris in de memorie van toelichting uitgebreid ingaat op het beoogde doel van deze norm.

Digitalisering

Via digitalisering kunnen actieve deelnemers, gepensioneerden, gewezen deelnemers en gewezen partners beter, vaker, en goedkoper geïnformeerd worden. Een voornemen dat de Pensioenfederatie volledig steunt. Het is daarom opmerkelijk dat het voorontwerp van wet de pensioenfondsen wil dwingen vaker schriftelijk gewezen deelnemers en gewezen partners te gaan informeren. De Pensioenfederatie vindt dat dit moet gebeuren via mijnpensioenoverzicht.nl.

Voor pensioenfondsen waarvan bekend is dat schriftelijke informatie voor de doelgroep belangrijk en gewenst is, moet geen inspanningsverplichting gelden om toch digitaal te gaan communiceren. Dit is niet alleen vanuit deelnemersperspectief ongewenst, het werkt ook kostenverhogend.

Anders dan het voorontwerp van wet beschrijft, vinden wij dat informatie niet per definitie altijd beschikbaar moet zijn, maar altijd opvraagbaar moet zijn.

Pensioen 1-2-3

De Pensioenfederatie is blij dat het Pensioen 1-2-3, waar hard aan gewerkt is door de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars, wettelijk verankerd wordt. De eerste laag van Pensioen 1-2-3 vervangt straks de startbrief waardoor deelnemers op een toegankelijke manier worden geïnformeerd over hun pensioenregeling, de risico's en de momenten dat zij in actie moeten komen. Laag 1 van Pensioen 1-2-3 geeft de basisinformatie over de regeling en maakt het vergelijken van pensioenregelingen mogelijk als het gaat om de aard van de regeling, de pensioenelementen en de hoogte van de opbouw. Wij zijn van mening dat de verzending van de startbrief binnen twee maanden niet mogelijk is. Door late aanlevering van werkgevers is aan de drie maandstermijn die nu geldt voor pensioenfondsen, op dit moment al lastig te voldoen.

Uniform Pensioenoverzicht

Alle partijen zijn het er over eens: het UPO moet korter en duidelijker. Anders dan de staatssecretaris, vindt de Pensioenfederatie het wel belangrijk dat het te bereiken pensioen op het UPO blijft staan. Deelnemers beschouwen dit immers als belangrijke informatie.

Bovendien vervult het huidige UPO mét het te bereiken pensioen voor onder andere financieel adviseurs en hypotheekverstrekkers, een belangrijke rol voor het inkomensplaatje of de hoogte van de toegekende hypotheek. De Pensioenfederatie wil bovendien graag dat de pensioenuitvoerders het model voor het UPO blijven opstellen.

Pensioendashboard

De sector pakt de handschoen op en gaat een pensioendashboard realiseren binnen het Pensioenregister. Voor de pensioensector is dit een kostbare aangelegenheid waarbij kritisch gekeken zal worden naar een realistische planning, kosten, kwaliteit van de gepresenteerde cijfers, privacy en optimale interactie tussen al bestaande pensioenplanners van pensioenfondsen en mijnpensioenoverzicht.nl. De nu genoemde streefdata in het voorontwerp van wet zijn op geen enkel vooronderzoek gebaseerd en wij kunnen daarom ook niet aangeven of ze realistisch zijn.

Aan de vooravond van een kostenintensief innovatietraject is het een goed moment om te kijken naar de financiering van het Pensioenregister. Tot op heden wentelt de overheid alle kosten van mijnpensioenoverzicht.nl af op de pensioensector. Nu de overheid wil dat er opnieuw geïnvesteerd wordt in mijnpensioenoverzicht.nl, vindt de Pensioenfederatie het een logische gedachte dat de overheid als medegebruiker hier zelf ook aan bijdraagt.

Relatie met FTK

Als we kijken naar wat er de komende tijd op deelnemers afkomt, moeten fondsen helder communiceren over risico's en het beleid bij mee- en tegenvallers. Zoals aangegeven in de FTK-consultatie, pleit de Pensioenfederatie voor transparante en complete contracten. De boodschap dat de pensioenuitkomst kan fluctueren, er geen garanties kunnen worden gegeven en dat er beleggingsrisico's worden genomen, moet onverbloemd worden verteld. De Pensioenfederatie vindt het daarom ook belangrijk dat de communicatiewetgeving die straks gerealiseerd wordt, niet herzien hoeft te worden op het moment dat er een nieuw FTK is.

Kosten

Tot slot. De pensioensector ligt onder een vergrootglas waar het gaat om uitvoeringskosten. Communicatiekosten maken deel uit van uitvoeringskosten. We vragen de staatssecretaris dan ook om inzichtelijk te maken wat de kosten zijn voor alle voorgestelde wijzigingen en, daar waar mogelijk, bij te dragen aan de vermindering van de uitvoeringskosten van de pensioensector.

2. Inleiding

De Pensioenfederatie heeft grote waardering voor de inspanningen van de staatssecretaris van SZW om via aanpassingen in de wetgeving de pensioencommunicatie te verbeteren. De Pensioenfederatie vindt goede communicatie over pensioen essentieel. Ook onderschrijven wij de conclusie dat de huidige informatieverplichtingen niet hebben geleid tot een stijging van het pensioenbewustzijn van de Nederlander.

De Pensioenfederatie ziet voor de sector een belangrijke rol weggelegd in het traject tot verbetering van de communicatie. Immers, het afgelopen decennium vond bij pensioenfondsen veel onderzoek plaats naar effectieve communicatie. De onderzoeksresultaten en opgedane ervaringen deelt de sector graag. Daarom heeft de Pensioenfederatie in alle verschillende (sub)werkgroepen geparticipeerd die het ministerie van SZW rond pensioencommunicatie heeft ingesteld.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Pensioenfederatie zich herkent in bijna alle aanbevelingen van het ministerie zoals gepresenteerd in het rapport 'Pensioen in duidelijke taal' dat verscheen in juni 2012.

In dit rapport zijn 30 aanbevelingen gepresenteerd waarvan de Pensioenfederatie er 27 onderschrijft.

In de afgelopen anderhalf jaar is door het ministerie van SZW hard gewerkt aan het concretiseren van deze aanbevelingen. Dit heeft geleid tot de internetconsultatie 'voortontwerp wet Pensioencommunicatie' waarop de Pensioenfederatie hierbij reageert. Op hoofdlijnen is de Pensioenfederatie enthousiast over de denkrichting. Tegelijkertijd plaatsen we een aantal belangrijke kanttekeningen.

3. Visie en uitgangspunten

Kern van onze visie op communicatie is dat de deelnemer centraal staat. Pensioenfondsen communiceren met de deelnemer omdat ze hem één en ander te vertellen hebben over zijn pensioen en omdat ze streven naar een dialoog met de deelnemer om zicht te krijgen op hoe ze hun dienstverlening kunnen verbeteren. Uiteraard is ook het bestendigen en vergroten van het vertrouwen in het pensioenfonds een doel van de communicatie. Communicatie is het meest effectief op momenten die aansluiten op life events van de deelnemer en als deze inspeelt op zijn belevingswereld.

Als we kijken naar wat er de komende tijd op deelnemers afkomt, moeten fondsen ook helder communiceren over risico's en het beleid bij mee- en tegenvallers. Zoals aangegeven in de FTK-consultatie, pleit de Pensioenfederatie voor transparante en complete contracten. De boodschap dat de pensioenuitkomst kan fluctueren, er geen garanties kunnen worden gegeven en dat er beleggingsrisico's worden genomen, moet onverbloemd worden verteld. De Pensioenfederatie vindt het daarom belangrijk dat de wetgeving die straks gerealiseerd wordt, niet herzien hoeft te worden op het moment dat er een nieuw FTK is.

Als we terugblikken op het verleden, zijn daar ook de nodige lessen uit te trekken. De ervaringen met de Pensioenwet hebben duidelijk gemaakt dat wettelijke communicatieverplichtingen geen garantie bieden voor een stijging van het pensioenbewustzijn. Zolang de burger niet verplicht kan worden de aangeboden communicatie tot zich te nemen, is goede communicatie slechts één van de aspecten om een hoger pensioenbewustzijn te realiseren. Pensioenfondsen hebben in de afgelopen jaren veel onderzoek gedaan naar wat wel en niet werkt in de communicatie met hun doelgroepen. De resultaten van die onderzoeken hebben geleid tot aansprekende communicatiemiddelen.

Interessant is dat gedrags- en neurowetenschappers de pensioensector erop wijzen dat het raadzaam is om de communicatie zodanig te ontwikkelen dat deze inspeelt op hoe mensen in elkaar zitten, in plaats van op het willen veranderen van gedrag.

Dit sluit aan bij de noties dat de gemiddelde Nederlander:

- een zeer geringe financiële kennis heeft;
- niet rationeel zijn keuzes maakt;
- zekerheid verkiest boven onzekerheid;
- zich afsluit voor slecht nieuws;
- zich wel zorgen maakt over het heden en zijn nabije toekomst, maar in veel mindere mate over zijn verdere toekomst.

Dit brengt ons tot de volgende uitgangspunten voor pensioencommunicatie:

1. Stel de deelnemer centraal, sluit aan op zijn belevingswereld, life events en begripsniveau. Bedien hem digitaal of schriftelijk, al naar gelang zijn keuze.
2. Gebruik prettige associaties, visualiseer en verras.
3. Wees open en ga de communicatie over risico's niet uit de weg.
4. Werk met gelaagdheid waarbij verdiepende informatie in opeenvolgende informatielagen wordt aangeboden.
5. Schep laagdrempelige mogelijkheden voor interactie.
6. Bied waar mogelijk een handelingsperspectief.
7. Haal het toekomstbeeld van pensioen naar voren door een koppeling te maken met actuele financiële zaken.
8. Betrek werkgevers meer bij de informatieverstrekking over pensioen aan hun medewerkers.
9. Bezie de pensioencommunicatie integraal en leg verbanden tussen de (wettelijk verplichte) uitingen, ook visueel.
10. Toets zowel vooraf als achteraf of de informatie voor de deelnemers en andere belanghebbenden begrijpelijk is.

Om deze visie en uitgangspunten optimaal te kunnen inzetten, zijn er in wettelijke zin randvoorwaarden noodzakelijk. Het gaat om:

- Open normen
- Ruime mogelijkheden voor digitale communicatie.
- Voor pensioenfondsen waarvan de doelgroep jaarlijks meerdere malen in- en uitstroomt, moet maatwerk mogelijk zijn als het gaat om wettelijk verplichte uitingen. Hierbij kan ook bezien worden of alle informatie over pensioenen die onder de afkoopgrens liggen via mijnpensioenoverzicht.nl kan verlopen.
- Een duidelijke rolverdeling tussen UPO, mijnpensioenoverzicht.nl en planningstools van pensioenfondsen:

Het UPO laat actieve deelnemers jaarlijks zien wat de pensioenaangroei was in het voorgaande jaar. Daarnaast vermeldt het de totale opbouw en het te bereiken pensioen bij het betreffende pensioenfonds. Het UPO communiceert globaal over risico's en verwijst voor een totaaloverzicht naar mijnpensioenoverzicht.nl.

Mijnpensioenoverzicht.nl biedt een totaaloverzicht van al het opgebouwde en te bereiken pensioen en de AOW. Mijnpensioenoverzicht.nl communiceert over risico's, geeft scenario's weer en geeft antwoord op de vijf kernvragen van burgers ten aanzien van pensioen: (1) hoeveel heb ik, (2) hoeveel krijg ik straks, (3) is dat genoeg, (4) zo nee: wat kan ik daaraan doen, en (5) welke risico's loop ik. De cijfers over het te bereiken pensioen en de scenario's zijn indicatief.

Pensioenplanners van pensioenfondsen geven de deelnemer verder inzicht in het te bereiken pensioen bij het eigen pensioenfonds en bieden de mogelijkheid tot 'flexibiliseren' met het eigen pensioen. Met flexibiliseren bedoelen we hier dat een deelnemer zelf kan zien wat de eventuele gevolgen zijn van eerder of later stoppen met werken, deeltijd-pensionering, of het toepassen van constructies zoals hoog/laag.

4. Hoofdelementen van het voorontwerp van wet

In dit hoofdstuk reageren we op de hoofdelementen van het voorontwerp van wet zoals beschreven vanaf pagina 6 van de memorie van toelichting.

Het gaat om de volgende punten:

1. Algemene eisen aan pensioencommunicatie.
2. Meer mogelijkheden tot digitale verstrekking en aanbieding van informatie.
3. Basisinformatie over de pensioenregeling is altijd beschikbaar.
4. Een jaarlijks pensioenoverzicht van opgebouwde pensioenaanspraken.
5. Uitbreiding van het Pensioenregister.
6. Inzicht in de koopkracht en risico's van het toekomstig pensioeninkomen.
7. Transparantie risicoprofielen.
8. Geheimhoudingsplicht DNB.

Voor we hiermee beginnen, eerst een tweetal algemene opmerkingen. In de memorie van toelichting wordt op diverse plaatsen gemeld dat specifieke informatie bij een algemene maatregel van bestuur nader geconcretiseerd wordt. Dit maakt het voor de Pensioenfederatie lastig om op deze onderdelen te doorgronden wat de staatssecretaris precies voornemens is, waardoor ook een inhoudelijke reactie op deze onderdelen lastig te formuleren is. De vele verwijzingen naar een algemene maatregel van bestuur, voeden de vrees dat de staatssecretaris op veel plaatsen zal afwijken van haar voornemen om meer met open normen te werken. Tot slot is het, door de grote hoeveelheid verwijzingen naar lagere regelgeving, niet in alle gevallen duidelijk wat de impact is op administratieve systemen en daarmee op de noodzakelijke verwerkingstijd van deze wijzigingen. De Pensioenfederatie roept de staatssecretaris op om terughoudend te zijn met lagere regelgeving.

Daarnaast lijkt de staatssecretaris het pensioenbewustzijn van 'de Nederlander' voornamelijk de verantwoordelijkheid te vinden van de pensioensector. De Pensioenfederatie vindt echter dat de overheid hier zelf ook een belangrijke rol in kan en moet spelen. Niet alleen bij het communiceren van de AOW, maar ook door meer aan financiële educatie te doen via het onderwijs.

Dat vergroot niet alleen het pensioenbewustzijn, maar ook het financieel bewustzijn. Meer aandacht voor financiële educatie maakt dat deelnemers meer openstaan voor de communicatie van pensioenfondsen.

4.1 Algemene eisen aan pensioencommunicatie

De staatssecretaris benadrukt hier onder andere het belang van het gelaagd aanbieden van informatie. De Pensioenfederatie deelt dit uitgangspunt en heeft samen met het Verbond van Verzekeraars het Pensioen 1-2-3 ontwikkeld. Pensioen 1-2-3 biedt deelnemers de generieke informatie over de belangrijkste onderwerpen van de pensioenregeling in drie 'lagen'. Iedere laag biedt een steeds diepgaander, maar altijd duidelijk beeld van de pensioenregeling.

De staatssecretaris is verder voornemens om de normen die nu wettelijk gelden ten aanzien van pensioencommunicatie uit te breiden. Op dit moment staat in de wet dat alle informatie begrijpelijk moet zijn en tijdig verstuurd moet worden. De staatssecretaris wil hieraan de normen correct en evenwichtig toevoegen.

Uiteraard is ook de Pensioenfederatie van mening dat alle pensioeninformatie die verstrekt wordt correct en evenwichtig moet zijn. Dat staat niet ter discussie. Wel vragen wij ons af hoe op deze subjectieve norm objectief toezicht gehouden kan worden. Dit klemt temeer gezien de ervaringen hiermee in andere sectoren. Want wanneer is iets evenwichtig? Moet een pensioenuitvoerder naast een positieve testimonial altijd een negatieve klantreactie plaatsen? Ook het terugdringen van complexiteit en het gelaagd communiceren staan op gespannen voet met deze nieuwe norm. De reflex om te voorkomen dat je onevenwichtig communiceert zal immers zijn om dan juist meer juridisch te communiceren en te kiezen voor een uitgebreide brief in plaats van beknopte informatie. De toevoeging van de norm evenwichtig vergt dat de staatssecretaris in de memorie van toelichting uitgebreid ingaat op het beoogde doel van deze norm.

4.2 Meer mogelijkheden tot digitale verstrekking en aanbieder van informatie

De staatssecretaris wil het voor de pensioensector gemakkelijker maken om informatie elektronisch te verstrekken aan deelnemers en andere belanghebbenden. Een voornemen dat de Pensioenfederatie toejuicht. Het verplicht schriftelijk moeten verstrekken van informatie zoals de startbrief en het UPO, brengt voor pensioenfondsen hoge kosten met zich mee. Bovendien geeft een aanzienlijk deel van de deelnemers aan deze informatie liever elektronisch te ontvangen. De Pensioenfederatie heeft bij het voorontwerp van wet drie zorgpunten die wij graag weggenomen zien worden.

1. Wanneer is er instemming gegeven voor elektronische informatieverstrekking?

In het voorontwerp van wet is onvoldoende duidelijk op welke wijze een pensioenuitvoerder moet kunnen aantonen dát er instemming is verleend. Het is aan te bevelen dit op te nemen in wet- en regelgeving.

2. Wanneer heeft de pensioenuitvoerder voldaan aan zijn brengplicht bij elektronische informatieverstrekking?

Wet- en regelgeving noch jurisprudentie geven op dit moment een helder kader hoe hoog de mate van zekerheid moet zijn dat de informatie ook daadwerkelijk is aangekomen bij de ontvanger. Volgens de in de jurisprudentie ontwikkelde hoofdregel ligt het risico van verzending bij de verzender. Als de geadresseerde aangeeft een schriftelijk stuk of e-mail niet te hebben ontvangen, moet de verzender de verzending aannemelijk maken. Een eventuele verzwaaring van de bewijslast voor pensioenuitvoerders zoals deze nu geldt bij schriftelijke verzending, staat naar het idee van de Pensioenfederatie haaks op het doel van digitale informatieverstrekking of digitale communicatie; namelijk vereenvoudiging. De Pensioenfederatie pleit er daarom voor om zoveel mogelijk gebruik te maken van de berichtenbox van de overheid. Zoals de staatssecretaris stelt op pagina 14 van de memorie van toelichting:

‘Vanuit de berichtenbox kunnen attenderingsmails of andere elektronische berichten (zoals smsjes) worden gestuurd naar de deelnemer met de melding dat een bericht klaar staat. De deelnemer kan zelf zijn e-mail of ander elektronisch adres koppelen aan de berichtenbox en – als zijn elektronisch adres niet (meer) klopt – dit ook aanpassen. De deelnemer kan dan zelf – via inloggen – het bericht altijd bekijken. Bovendien bevat de berichtenbox een archieffunctie.’

3. Voor pensioenfondsen met een doelgroep waarvoor schriftelijke informatie belangrijk en gewenst is, bijvoorbeeld voor het Pensioenfonds voor Werk en Re-integratie, moet geen inspanningsverplichting gelden om toch digitaal te gaan communiceren. Dit is niet alleen vanuit deelnemersperspectief ongewenst, het werkt ook sterk kostenverhogend.

4.3 Basisinformatie over de pensioenregeling is altijd beschikbaar

Het format van de huidige startbrief voldoet niet aan de verwachtingen. De startbrief is te lang en te weinig aansprekend. Laag 1 van Pensioen 1-2-3, ontwikkeld door de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars, is de bondige en visueel aantrekkelijke vervanger.

Pensioen 1-2-3 biedt de informatie niet alleen gelaagd, maar geeft ook duidelijk aan wanneer deelnemers in actie moeten komen, welke keuzemogelijkheden er zijn en welke risico's er horen bij het opbouwen van pensioen. De conceptversie van laag 1 van Pensioen 1-2-3 is positief getest bij een aantal verschillende pensioenfondsen en kwam ook in een onderzoek van SZW goed naar voren.

Het is een wens van de staatssecretaris dat informatie over de pensioenregeling voor deelnemers altijd beschikbaar is, dus ook precontractueel. Laag 1 van Pensioen 1-2-3 leent zich hier uitstekend voor. Pensioenfondsen kunnen de eerste laag van Pensioen 1-2-3 op hun website zetten of in geprinte vorm beschikbaar stellen.

Ten aanzien van de startbrief hebben wij ook een zorgpunt:

1. De startbrief (laag 1 van Pensioen 1-2-3) moet twee maanden na aanvang van het dienstverband verzonden zijn.

Hoewel de Pensioenfederatie ook graag ziet dat deelnemers zo snel mogelijk hun startbrief ontvangen, zien wij hierbij een knelpunt. Pensioenfondsen (en pensioenuitvoeringsorganisaties) zijn voor het tijdig versturen van de startbrief afhankelijk van vroegtijdige aanlevering door de werkgevers. In de praktijk blijkt dit nu al regelmatig een knelpunt. Het aanpassen van de verzendtermijn achten wij daarom niet haalbaar. De Pensioenfederatie vindt het daarom van extra groot belang dat werkgevers al tijdens het arbeidsvoorwaardengesprek aandacht besteden aan de pensioenopbouw van hun werknemers. Bovendien kan de werkgever straks laag 1 van het Pensioen 1-2-3 printen en al direct aan de werknemer uitreiken. Om te zorgen dat werkgevers hier optimaal bekend mee zijn, ontwikkelt de Pensioenfederatie samen met de Stichting van de Arbeid een checklist die werkgevers behulpzaam kan zijn bij het voeren van het arbeidsvoorwaardengesprek met betrekking tot pensioen.

Tot slot is het goed om op te merken dat het voorontwerp van wet geen bepalingen bevat over de verplichtingen van werkgevers. Werkgevers staan immers niet onder toezicht van DNB en AFM. Het zou onwenselijk zijn als de verplichting voor de werkgevers via de pensioenfondsen wordt afgedwongen. Pensioenfondsen kunnen in dit kader niet verder gaan dan een inspanningsverplichting.

2. De basisinformatie moet altijd beschikbaar zijn.

Het voorontwerp van wet stelt dat informatie over de pensioenregeling altijd beschikbaar moet zijn. Dit impliceert dat ieder pensioenfonds een website moet hebben waarop deze informatie geplaatst wordt. Aangezien niet ieder pensioenfonds een website heeft, ziet de Pensioenfederatie graag dat wordt opgenomen dat informatie altijd beschikbaar *of opvraagbaar* moet zijn.

3. Er zou een pensioenvergelijker moeten worden geïntroduceerd.

De staatssecretaris meent dat er behoefte is aan een pensioenvergelijker die deelnemers inzicht geeft in de aard en waarde van hun pensioenregeling ten opzichte van andere regelingen. De Pensioenfederatie onderkent deze wens en heeft laag 1 van het Pensioen 1-2-3 hierop ingericht. Vanuit het uitgangspunt 'de deelnemer centraal' maakt laag 1 de basiskenmerken van de pensioenregeling inzichtelijk en vergelijkbaar. Het gaat hierbij onder andere om de aard van de regeling, de pensioenelementen die de regeling wel en niet omvat, en het opbouwpercentage. Laag 1 sluit aan op wat de potentiële deelnemer in de precontractuele fase moet kunnen weten. Laag 2, beschikbaar voor deelnemers, geeft een verdieping op al deze vergelijkbare aspecten. Laag 3 vormen de documenten zoals reglement en statuten, die voor deelnemers opvraagbaar zijn.

4. Informeren gewezen deelnemers en gewezen partners

Ook gewezen deelnemers en gewezen partners zijn belangrijke stakeholders van de pensioenfondsen. De Pensioenfederatie vindt het dan ook belangrijk dat mijnpensioenoverzicht.nl deze groepen van goede informatie voorziet. Het voornemen van de staatssecretaris om deze groepen voortaan iedere drie jaar in plaats van iedere vijf jaar aan te schrijven, onderschrijft de Pensioenfederatie niet. De meeste gewezen deelnemers zijn tenslotte ook actieve deelnemers in een ander pensioenfonds. Jaarlijks ontvangen zij een UPO met een duidelijke doorverwijzing naar mijnpensioenoverzicht.nl waar zij hun totale pensioenopbouw kunnen zien. Het verplicht aanschrijven van deze groep heeft daarom nauwelijks meerwaarde en is bovendien zeer kostbaar. Liever ziet de Pensioenfederatie dat in de stopbrief nog duidelijker verwezen wordt naar mijnpensioenoverzicht.nl en dat daarmee de verplichte schriftelijke uitingen over 'slapersrechten' komen te vervallen. Gewezen partners zouden in onze optiek iedere vijf jaar geïnformeerd moeten blijven worden. Tot slot wijzen wij erop dat wij ervan uitgaan dat straks vanuit de berichtenbox een signaleringsmail gestuurd kan worden die deelnemers, gewezen deelnemers en gewezen partners erop attendeert dat op mijnpensioenoverzicht.nl geactualiseerde gegevens beschikbaar zijn.

4.4 Een jaarlijks pensioenoverzicht van opgebouwde pensioenaanspraken

De Pensioenfederatie vindt het belangrijk dat het effect van risico's op het toekomstig pensioeninkomen, beter dan in het verleden gebeurde, inzichtelijk wordt gemaakt. Denk hierbij aan het langlevensrisico, het beleggingsrisico, het inflatierisico en het renterisico. Dit moet ook een plek krijgen op het Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Het UPO suggereert nu een exact bedrag van twee cijfers achter de komma dat deelnemers op enig moment gaan ontvangen. Dat is niet realistisch.

Anders dan de staatssecretaris, vindt de Pensioenfederatie het wel belangrijk dat het te bereiken pensioen op het UPO blijft staan. Deelnemers beschouwen dit immers als belangrijke informatie. Bovendien vervult het huidige UPO mét het te bereiken pensioen voor onder andere financieel adviseurs en hypotheekverstrekkers een belangrijke rol voor het inkomensplaatjes of de hoogte van de toegekende hypotheek. Wel vindt de Pensioenfederatie dat meer dan nu het geval is, het UPO een duidelijke doorverwijzing moet bevatten naar mijnpensioenoverzicht.nl of naar de pensioenplanner van het eigen pensioenfonds. Hier krijgt de deelnemer verder inzicht in het pensioen dat hij of zij kan verwachten en in de risico's die een rol spelen bij de hoogte van het pensioen.

Opvallend is dat in het voorontwerp van wet niet langer is benoemd dat het model voor het UPO wordt opgesteld door de pensioenuitvoerders. Wij gaan ervan uit dat dit een omissie betreft die gecorrigeerd wordt.

Een ander aandachtspunt bij het nieuwe UPO is het nabestaandenpensioen. Als slechts opgebouwde aanspraken mogen worden vermeld, dan verliest het UPO zijn rol als maatstaf voor het nabestaandenpensioen. Slechts het opgebouwde partnerpensioen mag dan worden vermeld. Indien sprake is van partnerpensioen op risicobasis, zal het UPO in het geheel geen partnerpensioen meer vermelden.

4.5 Uitbreiding van het Pensioenregister

Er is behoefte aan een centrale plek waar alle Nederlanders die in de eerste en/of tweede pijler pensioen opbouwen inzicht hebben in:

1. het tot op heden totaal opgebouwde pensioen;
2. de hoogte van het te bereiken pensioen;
3. de risico's die horen bij het opbouwen van pensioen en de mogelijke impact van deze risico's op het eigen pensioen.

De Pensioenfederatie is blij met het feit dat de staatssecretaris hier een belangrijke rol ziet voor mijnpensioenoverzicht.nl.

Ten aanzien van de doorontwikkeling van mijnpensioenoverzicht.nl, worden er in de memorie van toelichting op enkele plaatsen streefdata genoemd. De Pensioenfederatie wijst erop dat pas na inrichting van een programma-organisatie en een programmaplan kan worden vastgesteld of deze data realistisch zijn. Bovendien is eerst aanvullend onderzoek noodzakelijk om te kijken welke gewenste innovaties tegen welke kosten gerealiseerd kunnen worden. Van een 'blanco cheque' zal in geen geval sprake zijn. Op voorhand kan tevens worden vastgesteld dat er binnen de pensioensector veel grote IT-projecten lopen als gevolg van gewijzigde wetgeving (FTK, Witteveenkader) die pensioenuitvoeringsorganisaties al flink belasten.

Op dit moment gaan wij ervan uit dat de ontwikkeling van mijnpensioenoverzicht.nl in ieder geval twee fasen zal kennen.

Fase 1

- Presentatie netto bedragen verbeteren;
- Pensioeninkomen op huishoudniveau;
- Pensioenuitvoerders actualiseren gegevens als er mutaties zijn;
- Koopkracht en risico's op basis van een uniforme rekenmethodiek voor enkele scenario's. De impact van deze functionaliteit moet overigens in het project nog nader in kaart worden gebracht. Voorop staat verder dat het deelnemers volstrekt helder moet zijn wat deze scenario's laten zien en op welke aannames ze gebaseerd zijn.
- Interactieve tool voor gevolgen van eerder stoppen en langer doorwerken.

Fase 2

- Inzicht in gevolgen van life events op pensioen;
- Eventueel toevoegen van nog niet inbegrepen elementen uit de eerste pijler.

Wij vinden het verder belangrijk dat het doorontwikkelde mijnpensioenoverzicht.nl inpasbaar is in een groter financieel dashboard, mocht de overheid dit ontwikkelen.

De Pensioenfederatie ziet de volgende knelpunten:

We moeten er voor waken dat mijnpensioenoverzicht.nl straks geen afwijkende berekeningen gaat maken ten opzichte van de pensioenplanners van pensioenfondsen. Dit kan gebeuren op het moment dat mijnpensioenoverzicht.nl zelf berekeningen gaat maken op basis van data van de pensioenuitvoeringsorganisaties. Twee verschillende pensioenberekeningen met andere uitkomsten, werken voor deelnemers bijzonder verwarrend. Daarnaast wijzen wij er op dat pensioen dat opgebouwd is in verschillende pensioenregelingen vanwege de afwijkende aard van die regelingen niet altijd optelbaar is. Ook moet duidelijk zijn dat bedragen die in het pensioendashboard staan, indicatief zijn en dat de pensioenfondsen hier geen aansprakelijkheid voor dragen.

In het voorontwerp van wet staat dat ook gepensioneerden toegang moeten krijgen tot mijnpensioenoverzicht.nl. Gepensioneerden zijn voor pensioenfondsen een belangrijke doelgroep. Zij worden jaarlijks schriftelijk geïnformeerd over de hoogte van hun pensioen en mogelijk toegekende indexaties. Daarnaast worden zij net als alle andere doelgroepen geïnformeerd over herstelmaatregelen, mochten deze bij het betreffende pensioenfonds van toepassing zijn. Daarnaast zien gepensioneerden uiteraard elke maand op hun bankrekening hoeveel pensioen zij ontvangen. De Pensioenfederatie ziet daarom weinig toegevoegde waarde van het toegankelijk maken van mijnpensioenoverzicht.nl voor gepensioneerden. Het enige dat mijnpensioenoverzicht.nl hen zou kunnen bieden is een aparte tool waarmee een fictieve berekening van de potentiële gevolgen van inflatie kan worden gemaakt. Een weinigzeggende voorspelling die bovendien kostbaar is om te realiseren.

Verder vindt de Pensioenfederatie het nu, aan de vooravond van een kostenintensief innovatietraject, een goed moment om te kijken naar de financiering van het Pensioenregister. Via mijnpensioenoverzicht.nl wordt momenteel al de AOW gecommuniceerd. Het belang van overheidscommunicatie via mijnpensioenoverzicht.nl neemt verder toe als ook de Anw in het Pensioenregister wordt opgenomen. Tot op heden wentelt de overheid alle kosten van mijnpensioenoverzicht.nl af op de pensioensector.

Nu de overheid wil dat er opnieuw geïnvesteerd wordt in mijnpensioenoverzicht.nl, vindt de Pensioenfederatie het een logische gedachte dat de overheid als medegebruiker hier zelf ook aan bijdraagt.

Tot slot is het een wens van de Pensioenfederatie dat de data die nu in mijnpensioenoverzicht.nl staan, ook beschikbaar zijn voor de pensioenplanners van individuele pensioenfondsen om het voor de deelnemer nog eenvoudiger te maken om optimaal inzicht te krijgen in zijn te bereiken pensioeninkomen. Het moet daarnaast ook mogelijk zijn om via de mijnomgeving van een pensioenfonds direct door te klikken naar het pensioendashboard, zonder opnieuw te hoeven inloggen.

4.6 Inzicht in de koopkracht en risico's van het toekomstig pensioeninkomen

De Pensioenfederatie vindt het belangrijk dat de (potentiële) gevolgen van risico's op de hoogte van het pensioen van deelnemers, voor deze deelnemers inzichtelijk worden gemaakt. De Pensioenfederatie vindt dat dit dient te gebeuren in een digitale omgeving waarin zowel deze risico's als de gebruikte rekenmethodiek geduid kunnen worden. Dat dergelijke toelichtingen noodzakelijk zijn, blijkt uit onderzoek van SZW. Deelnemers denken namelijk in nominale bedragen. Zij verwachten dat de bedragen die zij nu zien, ook de bedragen zijn die zij straks op hun rekening krijgen. Reële bedragen, waarop de gevolgen van onder andere inflatie zijn doorgerekend, werken zeer verwarrend en behoeven daarom veel toelichting. De Pensioenfederatie is van mening dat mijnpensioenoverzicht.nl de aangewezen plaats is om te communiceren over de koopkracht en risico's van het toekomstig pensioen.

Het is hierbij belangrijk dat het opgebouwde en het te bereiken pensioen steeds op dezelfde wijze berekend worden.

De bedragen opgebouwd bij verschillende pensioenuitvoerders moeten bij elkaar opgeteld kunnen worden om ze te kunnen verwerken in mijnpensioenoverzicht.nl. De Pensioenfederatie participeert daarom in de Subwerkgroep Uniforme Rekenmethodiek. In deze Werkgroep zijn bouwstenen en randvoorwaarden geformuleerd voor een uniforme rekenmethodiek om koopkracht en risico's van pensioen weer te geven.

Belangrijke constatering is dat communicatieverplichtingen over het grootste risico voor de hoogte van het pensioen van een deelnemer, namelijk de overheid zelf, in het voorontwerp van wet ontbreken.

Recente voorbeelden van overheidsbeleid dat van grote invloed is op de hoogte van het pensioen zijn de wijzigingen in de belastingtarieven, het Witteveenkader en de verhoging van de AOW-leeftijd.

4.7 Transparantie risicoprofielen

De Pensioenfederatie vindt het, net als de staatssecretaris, belangrijk dat pensioenfondsen het risicoprofiel dat hoort bij de pensioenregeling transparant op de website hebben staan. Anders dan in het voorontwerp van wet staat, ziet de Pensioenfederatie dit als iets wat onderdeel uitmaakt van de tweede laag van het Pensioen 1-2-3 en niet als iets wat het in het leven roepen van een pensioenvergelijker rechtvaardigt.

4.8 Geheimhoudingsplicht DNB

Volgens het voorontwerp van wet kan DNB straks gegevens van individuele pensioenfondsen gaan publiceren. Dit zou nodig zijn voor meer transparantie wat weer zou bijdragen aan een beter begrip van het publiek en het zou mensen kunnen helpen bij het nemen van beslissingen van financiële aard. De Pensioenfederatie vindt dit een onlogisch verhaal. Het gaat hier om statistische gegevens, zonder een beoordeling daarvan. Er wordt dus geen duiding gegeven bij de cijfers. Het publiek heeft niets aan cijfers die niet geduid worden. Bovendien betekent het dat pensioenfondsen die in het DNB-overzicht cijfers laten zien die minder gunstig zijn, mogelijk ten onrechte imagoschade leiden. Terwijl onderbouwing van het lijstje zal ontbreken. De Pensioenfederatie pleit er dan ook voor dat deze wetstekst geschrapt wordt.

5. Reactie per wetsartikel

Artikel 7 (artikel I onderdeel A)

Dit artikel betreft de informatie die een werkgever aan de nieuwe werknemer geeft over de pensioenovereenkomst. Binnen een maand na aanvang van het dienstverband moet de werkgever de nieuwe werknemer informeren over deelname aan de pensioenregeling en over de uitvoerder. Het nieuwe artikel 7 maakt het voor de werkgever mogelijk om elektronisch/digitaal (in plaats van schriftelijk) te informeren over de pensioenovereenkomst.

Op basis van de memorie van toelichting zou dit artikel meer moeten ingaan op de rol van de werkgever, met name zijn rol bij het arbeidsvoorwaardenoverleg (voordat een werknemer in dienst is). Komt er een verplichting van de werkgever om al tijdens het arbeidsvoorwaardenoverleg de kandidaat-werknemer te informeren over de pensioenregeling? En zo ja, hoe luidt die verplichting? Kortom, in artikel 7 PW dan wel in het Burgerlijk Wetboek moet duidelijker worden geregeld wat de rol van de werkgever is, zowel vóór als net na indiensttreding van de werknemer.

Artikel 21 (artikel I, onderdeel B)

Dit artikel betreft het verstrekken van basisinformatie aan een nieuwe deelnemer door de pensioenuitvoerder (startbrief). De vraag is of de wetgever straks nog spreekt van een startbrief. De memorie van toelichting rept nog wel over een startbrief, maar de term komt niet meer terug in het nieuwe artikel 21. Vooralsnog gaan we ervan uit dat er geen aparte startbrief meer komt maar dat een pensioenuitvoerder een deelnemer basisinformatie over de pensioenregeling geeft zoals aangegeven in laag 1 van Pensioen 1-2-3. Deze informatieverstrekking kan digitaal via de website van de pensioenuitvoerder lopen. De term startbrief kan wat ons betreft vervallen.

Nieuw is dat de pensioenuitvoerder ook informeert over 'de persoonlijke omstandigheden van de werknemer die een actie van hem kunnen vergen'. Het is niet duidelijk wat ermee wordt bedoeld, met name wat 'persoonlijk' is in dit verband (op maat gesneden?). Vooralsnog gaan we ervan uit dat bedoeld is op bepaalde 'life events' (zoals werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, scheiden, pensioneren, overlijden) die in beginsel op iedere werknemer van toepassing kunnen zijn.

Een pensioenuitvoerder zal via laag 1 van Pensioen 1-2-3 een werknemer erover informeren. Ons voorstel is om het woord 'persoonlijke' te laten vervallen omdat het misleidend is.

Het nieuwe artikel dwingt de pensioenuitvoerder om uiterlijk twee maanden (in plaats van drie maanden) na aanvang van deelname aan de pensioenregeling te informeren over de pensioenregeling. Het is zeer de vraag of dit door pensioenuitvoerders kan worden gehaald. Dit is namelijk afhankelijk van de voortvarendheid waarmee een werkgever een nieuwe werknemer aanmeldt bij de pensioenuitvoerder. Om praktische redenen is het beter om de termijn van drie maanden te blijven aanhouden.

Artikel 38 (artikel I onderdeel C)

Dit artikel betreft het jaarlijks verstrekken van het UPO aan een deelnemer. Het nieuwe artikel 38 spreekt onder meer van het verstrekken van een opgave van de *verworven* pensioenaanspraken. De memorie van toelichting spreekt meestal over *opgebouwde* aanspraken. Hierin zit een wezenlijk verschil. De vraag is wat bedoeld wordt. Wij stellen voor om voor het UPO uit te gaan van de verworven pensioenaanspraken, omdat dit ook het op risicobasis verzekerde nabestaandenpensioen en het arbeidsongeschiktheidspensioen omvat.

Het nieuwe artikel regelt expliciet dat het arbeidsongeschiktheidspensioen niet meer op het UPO wordt aangegeven, maar dat de pensioenuitvoerder de deelnemer wel jaarlijks informeert of de pensioenregeling voorziet in arbeidsongeschiktheidspensioen (en informatie daarover op verzoek wordt verstrekt). Het lijkt ons beter dat een pensioenuitvoerder het arbeidsongeschiktheidspensioen, als daarin voorzien wordt, expliciet op het UPO vermeldt.

Verder vragen wij ons af waarom de pensioenaangroei/factor A voor de lijfrenteruimte op het UPO moet worden vermeld. Deze informatie kan ook op verzoek door een pensioenfonds worden verstrekt (artikel 46). Het maakt het UPO eenvoudiger. De informatie over factor A is voor de meeste deelnemers niet relevant. In dit artikel wordt voorgesteld om voortaan in het UPO ook te informeren over toegepaste vermindering van aanspraken en rechten (wegens de financiële situatie van het fonds/artikel 134 PW).

De vraag is hoe ver dit in de tijd teruggaat. Gaat het hier om het afgelopen jaar of over (alle) verstreken jaren? De memorie van toelichting tendeert naar verstreken jaren.

Artikel 40 (artikel I onderdeel E)

Dit artikel kan wat ons betreft vervallen. Immers, waarom moeten gewezen deelnemers nog periodiek door de pensioenuitvoerder worden geïnformeerd over hun pensioen? Een gewezen deelnemer kan namelijk via het pensioenregister altijd weten hoe hoog het opgebouwde pensioen is. Daarnaast kan hij op verzoek informatie erover bij de pensioenuitvoerder opvragen (artikel 46). Hierbij is van belang dat informatie over indexatieverlening te vinden is op de website van een pensioenfonds. En dat in geval van vermindering van aanspraken en rechten, de gewezen deelnemer daarover schriftelijk wordt geïnformeerd (artikel 134 lid 2 PW).

Artikel 42 (artikel I onderdeel G)

Dit artikel regelt dat een uitvoerder aan de gewezen partner met een bijzonder partnerpensioen periodiek informatie moet verstrekken. Nieuw is dat dit iedere drie jaar moet (in plaats van vijf jaar). Wij stellen voor om de verplichting om iedere vijf jaar informatie te verstrekken aan de gewezen partner te handhaven, tot het moment dat de gewezen partner ook inzage krijgt in het bijzonder partnerpensioen via het pensioenregister. Zodra dit gerealiseerd is, kan artikel 42 helemaal komen te vervallen. Ook hier is van belang dat informatie over toeslagverlening te vinden is op de website van het pensioenfonds. En dat in geval van vermindering van aanspraken en rechten, de gewezen deelnemer daarover schriftelijk wordt geïnformeerd (artikel 134 lid 2 PW).

Artikel 44 (artikel I onderdeel I)

Dit artikel betreft het jaarlijks verstrekken van informatie over de pensioenuitkeringen van pensioengerechtigden. De vraag is of dit voor de toekomst gecontinueerd moet worden. Wat is de toegevoegde waarde van een UPO voor een pensioengerechtigde als hij door de pensioenuitvoerder goed geïnformeerd wordt over te verlenen indexatie (begin van ieder jaar via een betaalspecificatie), het opgebouwde nabestaandenpensioen en de eventuele vermindering op het pensioen (artikel 134 PW)?

Artikel 46 (artikel I onderdeel K)

Dit artikel gaat over de informatie die (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden op verzoek van de uitvoerder kunnen verkrijgen.

We vragen met name aandacht voor ‘de voor hem relevante informatie over beleggingen’ bij het fonds. In de praktijk leidt dit nu al tot vragen. Over welke informatie hebben we het eigenlijk? Wat ons betreft moet dit concreter in de wet worden aangeduid. Verder is de redactie van het nieuwe artikel 46 rommelig; beter is om wat betreft de opgave van pensioen (lid 1 sub a) het uit te splitsen in vier groepen (deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en ten slotte pensioengerechtigden).

Wij stellen voor om aan dit artikel toe te voegen de verplichting om op verzoek informatie te verstrekken over de verleende indexaties en de toegepaste vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten wegens de financiële situatie van het fonds (artikel 134 PW). Het opnemen van die verplichting rechtvaardigt nog meer het laten vervallen van de artikelen 40, 42 en 44.

Artikel 46a (artikel I onderdeel L)

Dit nieuwe artikel gaat over de informatie die beschikbaar wordt gesteld door de pensioenuitvoerder via zijn website. De essentie is wat ons betreft dat informatie beschikbaar wordt gesteld over de inhoud van de pensioenregeling, uitvoeringskosten, pensioenpremie en dergelijke (zie de opsomming in artikel 46a). Dit is de informatie zoals bedoeld in Pensioen 1 – 2–3. Het gaat er naar onze mening niet om op welke wijze dit gebeurt (via de website van het pensioenfonds of anderszins). Omdat niet elk fonds een eigen website heeft, is het beter om te regelen dat de pensioenuitvoerder er voor zorgt dat (digitaal) de bedoelde informatie beschikbaar wordt gesteld. Dit kan dus ook via de website van de werkgever (bij een ondernemingspensioenfonds) of een beroepspensioenvereniging (bij een beroepspensioenfonds) lopen.

Verder stellen wij voor dat deze informatie (beschikbaar te stellen informatie) en de informatie op verzoek, digitaal wordt verstrekt tenzij de belanghebbende hiertegen al eerder bezwaar heeft gemaakt. Daarmee beogen we dat een belanghebbende niet iedere keer per onderwerp of soort informatie van gedachte kan veranderen.

Dus als betrokkene (impliciet) heeft gekozen voor het digitaal verstrekken, dan is dat voor alle informatie van het fonds (ook de beschikbaar te stellen informatie en de informatie op verzoek).

Artikel 48 (artikel I onderdeel M)

Dit artikel bevat de eisen aan informatieverstrekking. In het nieuwe artikel zijn de begrippen 'duidelijk en begrijpelijk' vervangen door 'correct, duidelijk, evenwichtig en tijdig'. Wij achten het van groot belang dat in de wet dan wel in de toelichting bij de wet duidelijk is wat onder deze begrippen wordt verstaan, met name als het gaat om 'evenwichtig'. Het is voor de sector niet werkbaar als er diverse opvattingen over gaan ontstaan/bestaan of dat de toezichthouder AFM het begrip 'evenwichtig' zelf nader invult.

Verder achten wij het van belang wettelijk te regelen dat ingeval bij toepassing open normen met elkaar botsen dan wel een bepaalde open norm zijn doel voorbij schiet, in redelijkheid ervan mag worden afgeweken. Wat ons betreft zal de in lid 4 bedoelde informatie alleen betrekking hebben op het UPO van deelnemers (er komt geen UPO voor gewezen deelnemers/partners en pensioengerechtigden).

Artikel 49 (artikel I onderdeel N)

In het huidige artikel 49 is geregeld dat informatie door de pensioenuitvoerder elektronisch/digitaal kan worden verstrekt mits met instemming van belanghebbende (als alternatief voor schriftelijk verstrekken). In het nieuwe artikel 49 wordt geregeld dat digitale verstrekking uitgangspunt kan zijn en dat schriftelijk verstrekken alleen nog plaatsvindt als belanghebbende expliciet bezwaar maakt tegen digitale verstrekking. Wat is de termijn waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt? Hierbij herhalen we onze opmerking bij artikel 46a dat het niet de bedoeling kan zijn dat een belanghebbende iedere keer per onderwerp of soort informatie in zijn keuze van gedachte kan veranderen. Dus als betrokkene (impliciet) heeft gekozen voor het digitaal verstrekken, dan is dat voor alle informatie van het fonds. Zowel de verplichte uitingen als de informatie op verzoek en de beschikbaar te stellen informatie door het fonds. Als een belanghebbende expliciet heeft gekozen voor schriftelijke verstrekking dan gaat het fonds uit van schriftelijke verstrekking van alle wettelijk verplichte informatie aan die belanghebbende.

Dit laat onverlet dat die belanghebbende altijd de mogelijkheid heeft om op enig moment bij de uitvoerder te verzoeken om deze informatie toch digitaal te ontvangen.

Artikel 51 (artikel I onderdeel O)

Dit artikel gaat over de informatie die het pensioenregister via mijnpensioenoverzicht.nl verstrekt. De redactie van dit artikel wordt nu aangepast omdat de doelstelling van het pensioenregister wordt uitgebreid. De nieuwe redactie van het eerste lid komt beter tot zijn recht als de woorden 'begrijpelijke' en 'kunnen' komen te vervallen.

Wij zien niet in waarom ingegane pensioenuitkeringen opgenomen zouden moeten worden in het register. Pensioengerechtigden worden door de pensioenuitvoerders goed geïnformeerd over de hoogte van de pensioenuitkering, de te verlenen indexatie, het opgebouwde nabestaandepensioen en de eventuele vermindering die op de uitkering wordt toegepast wegens de financiële situatie van het fonds (artikel 134 PW). Daarnaast kunnen zij op grond van artikel 46 informatie over het pensioen op verzoek opvragen bij de uitvoerder.

Verder lijkt het ons qua uitvoering niet werkbaar als het pensioenregister ook inzicht gaat geven in de keuzes ten aanzien van het pensioen, de gevolgen van deze keuzes en de gevolgen van belangrijke gebeurtenissen op het pensioen. Dit zijn zaken die thuis horen bij de pensioenuitvoerder. Pensioenfondsen werken thans met pensioenplanners die duidelijk laten zien wat de pensioengevolgen zijn van te maken keuzes in de pensioenregeling en van belangrijke gebeurtenissen (life events). Overigens is in de tekst niet duidelijk of ook het te bereiken pensioen weergegeven wordt in de drie scenario's.

Artikel 204 (artikel I onderdeel Q)

Zoals gemeld achten wij dit artikel niet gewenst. In het nieuwe artikel 204 wordt geregeld dat DNB de mogelijkheid heeft om individueel vergelijkbare financiële gegevens van pensioenfondsen te publiceren. Dit met als doel om aan belanghebbenden inzicht te geven in de financiële situatie van de fondsen.

In de memorie van toelichting is daarbij vermeld dat dit alleen gegevens zijn die relevant kunnen zijn voor de persoonlijke financiële keuzes die belanghebbenden (kunnen) maken. Die nuance moet echter ook in het wetsartikel tot uiting komen.